

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D., a soudců Mgr. Filipa Skřivana a JUDr. Ing. Venduly Sochorové v právní věci

žalobce: **A. K. A.**
bytem X
zastoupen Mgr. Pavlem Kopou, advokátem
sídlem Hlinky 57/142a, Brno

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, Brno

o žalobě proti rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 4. 12. 2023,
č. j. 37022/23/5100-41456-711929,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

5/2024

Odůvodnění:

I. Shrnutí podstaty věci

1. Finanční úřad pro Jihomoravský kraj („správce daně“) na základě provedené daňové kontroly stanovil společnosti SHIVA INTERNATIONAL, s.r.o. („daňový dlužník“) dodatečným platebním výměrem daň z přidané hodnoty za zdaňovací období měsíce července roku 2016 v celkové výši 1 443 384 Kč. Žalobce v rozhodném období působil ve funkci jednatele daňového dlužníka, a proto poté, co se správce daně neúspěšně pokoušel nedoplatky daňového dlužníka vymoci v daňovém, insolvenčním a následně také v exekučním řízení, zaslal ručitelkou výzvu žalobci k zaplacení daňového nedoplatku podle § 171 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád („daňový řád“) ve spojení s § 159 odst. 3 zákona č. 89/2012, občanský zákoník („občanský zákoník“).
2. Žalobce podal žalobu proti napadenému rozhodnutí, kterým bylo potvrzeno prvostupňové rozhodnutí správce daně ze dne 9. 2. 2023, č. j. 405961/23/3001-80050-713179 (výzva ručiteli), kterým byl žalobce vyzván k úhradě daňového nedoplatku.

II. Shrnutí procesního postoje žalobce

3. Žalobce je přesvědčen, že neručí za úhradu daňového nedoplatku, neboť nebyly naplněny zákonné předpoklady ručení. Částku doměřené daně žalobce nepovažuje za škodu způsobenou daňovému dlužníkovi. Nesouhlasí s tím, že by ve funkci jednatele daňového dlužníka postupoval v rozporu s péčí řádného hospodáře, namítá porušení základních zásad správy daní a dovozuje, že právo správce daně stanovit daň bylo v době vydání prvostupňového rozhodnutí již promlčeno.
4. Navrhuje napadené rozhodnutí zrušit.

III. Shrnutí procesního postoje žalovaného

5. Žalovaný považuje žalobu za nedůvodnou a setrvává na závěrech, na nichž je založeno napadené rozhodnutí. Navrhuje žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

IV. Posouzení věci

6. Žaloba **není** důvodná.
7. Spor je mezi žalobcem a žalovaným o to, zda žalobce ručí za úhradu daňového nedoplatku daňového dlužníka, a tedy zda byly splněny zákonem předvídané podmínky ručení.
8. Podle § 171 odst. 1 daňového řádu je ručitel povinen zaplatit nedoplatek, pokud mu zákon ukládá povinnost ručení. Správce daně mu tuto povinnost oznámí výzvou, ve které uvede částku stanovené daně, za niž ručitel odpovídá, a zároveň jej vyzve k úhradě ve stanovené lhůtě.
9. Podle § 171 odst. 3 daňového řádu může správce daně výzvu ručiteli vydat tehdy, pokud daňový subjekt nezaplatil nedoplatek, a to i přesto, že byl bezvýsledně upomenut. Výzvu lze

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

5/2024

vydat také v případě, že se nepodařilo nedoplatek vymoci od daňového subjektu, ledaže je zřejmé, že vymáhání by bylo zjevně bezvysledné.

10. Podle § 159 odst. 3 občanského zákoníku nenahradí-li člen voleného orgánu právnické osoby škodu, kterou způsobil porušením svých povinností, ačkoli měl tuto škodu uhradit, stává se ručitelem za dluh právnické osoby. Ručí však pouze do výše neuhrazené škody a pouze tehdy, pokud se věřitel nemůže plnění domoci přímo od právnické osoby.
11. Mezi žalobcem a žalovaným není sporu o to, že na základě citovaného ustanovení je ručení člena voleného orgánu za dluhy právnické osoby podmíněno kumulativním splněním následujících podmínek: (a) člen voleného orgánu způsobil právnické osobě škodu, (b) tuto škodu způsobil porušením povinnosti při výkonu funkce, (c) škodu nenahradil, ačkoli k tomu byl povinen, a (d) věřitel se plnění na právnické osobě nemůže domoci.
12. Žalovaný naplnění prvního zákonného předpokladu ručení (vznik škody) opřel o závěry vyplývající z trestního rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 3. 11. 2021, sp. zn. 88 T 102/2021, kterým byla schválena dohoda o vině a trestu. Z obsahu trestního rozsudku plyne, že žalobce v postavení jednatele daňového dlužníka podáním daňového přiznání dne 22. 8. 2016 vykázal fiktivní přijetí zdanitelných plnění od čtyř různých společností, čímž úmyslně a neoprávněně ponížil daňovou povinnost daňového dlužníka a docílil nižšího vyměření daně z přidané hodnoty na úkor České republiky, které způsobil škodu ve výši 1 443 384 Kč. Za to byl žalobce uznán vinným ze zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 a 2 písm. c) zákona č. 40/2009, trestní zákoník. Z dohody o vině a trestu dále plyne, že ke dni 22. 8. 2016 došlo k výmazu 100% žalobcova obchodního podílu ze společnosti daňového dlužníka a že žalobce 3. 8. 2016 skončil ve funkci jednatele daňového dlužníka. Uvedené vedlo žalovaného k závěru, že žalobce daňovému dlužníkovi způsobil škodu v rozsahu daňového nedoplatku.
13. Pojmem „škoda“ ve smyslu § 159 odst. 3 občanského zákoníku se v minulosti zabývala soudní rozhodovací praxe. Dovodila, že samotný daňový nedoplatek není škodou, kterou by člen voleného orgánu mohl právnické osobě způsobil, neboť ten je pouhým důsledkem předchozího jednání vedení právnické osoby. Za škodu je nutné považovat „teprve“ zásah do majetkové sféry společnosti, například v podobě neoprávněného vyvedení prostředků, zpronevěry nebo jiného jednání v rozporu s péčí řádného hospodáře, který měl za následek, že právnická osoba neměla dostatek prostředků na úhradu daně. Aby tedy mohlo vzniknout ručení ve smyslu § 171 daňového řádu, je nezbytné postavit najisto, že člen voleného orgánu způsobil svým protiprávním jednáním úbytek majetku právnické osoby, který vedl k nemožnosti uhradit daňový nedoplatek. Správce daně je tedy povinen prokázat příčinnou souvislost mezi porušením povinností člena voleného orgánu a vznikem škody na majetku právnické osoby (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2024, č. j. 10 Afs 4/2024-38, č. 4620/2024 Sb. NSS).
14. Tato východiska žalovaný v nynější věci respektoval. V napadeném rozhodnutí vyšel z předpokladu, že žalobce v daňovém přiznání úmyslně a neoprávněně vykázal fiktivní přijetí zdanitelných plnění, čímž porušil svou zákonnou povinnost. V důsledku toho vznikl daňovému dlužníkovi daňový nedoplatek, který neuhradil (str. 6 a 7 napadeného rozhodnutí). Žalovaný nicméně dále zohlednil další skutečnosti vyplývající z trestního Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

5/2024

rozsudku, a sice že krátce po skončení rozhodného zdaňovacího období žalobce převedl svůj 100% obchodní podíl a odstoupil z funkce společníka i jednatele (viz str. 8 napadeného rozhodnutí). Tím došlo k vyvedení finančních prostředků z majetkové sféry daňového dlužníka ve smyslu závěrů rozsudku č. j. 10 Afs 4/2024-38, přičemž daňový dlužník následně nebyl schopen daňový nedoplatek uhradit. První podmínka pro vznik ručení podle § 159 odst. 3 občanského zákoníku tak byla naplněna.

15. Pokud jde o druhou podmínku v podobě porušení povinnosti při výkonu funkce, pak jednání naplňující skutkovou podstatu trestného činu nemůže být považováno za odpovědný výkon funkce. Institut péče řádného hospodáře není čistě formálním pojmem. Vyjadřuje určitou míru morální integrity, pečlivosti, odpovědnosti a obezřetnosti, která se od člena voleného orgánu legitimně očekává. Ten je povinen při konkrétním jednání využít dostupné zdroje a na jejich základě zvážit potenciální rizika svého podnikatelského rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 9. 2019, č. j. 27 Cdo 844/2018-III). Je tedy zřejmé, že jednání, které naplní skutkovou podstatu trestného činu a vede k odsouzení člena voleného orgánu právnické osoby, je ze své podstaty neslučitelné se zákonnými požadavky na řádný výkon funkce.
16. Splnění třetí podmínky spočívající v absenci náhrady vzniklé škody lze dovodit již ze samotné nemajetnosti daňového dlužníka, která byla zjištěna v rámci insolvenčního řízení. Žalobce navíc v odvolacím řízení uvedl, že „nebylo co plnit“, čímž fakticky potvrdil, že škodu daňovému dlužníkovi nenahradil; ani v řízení před soudem netvrdí opak. S tím souvisí také splnění poslední podmínky, tedy nemožnosti věřitele domoci se plnění na daňovém dlužníkovi. Nemajetnost daňového dlužníka totiž způsobila, že pohledávka žalovaného nebyla uspokojena ani dobrovolně, ani v rámci insolvenčního, případně exekučního řízení. Všechny podmínky pro vznik ručení statutárního orgánu za dluhy právnické osoby podle § 159 odst. 3 občanského zákoníku tak byly v projednávané věci bezezbytku naplněny.
17. Jelikož byly splněny všechny podmínky vzniku ručení podle citovaného ustanovení, vznikla žalobci podle § 171 odst. 1 daňového řádu povinnost uhradit nedoplatek daňového dlužníka. Správce daně proto vydal ručitelskou výzvu v souladu s § 171 odst. 3 téhož zákona a napadené rozhodnutí žalovaného je zákonné.
18. Co se týče lhůty pro stanovení daně, ta ke dni vydání ručitelské výzvy neuplynula, jak se žalobce mylně domnívá. Daň byla doměřena na základě jednání kvalifikovaného pravomocným rozsudkem jako trestný čin. Podle § 148 odst. 6 daňového řádu lze daň stanovit až do konce druhého roku následujícího po roce, kdy toto rozhodnutí nabylo právní moci. Trestní rozsudek nabyl právní moci dne 3. 11. 2021, daný kalendářní rok skončil dne 31. 12. 2021, prvním následujícím rokem je rok 2022 a druhým rokem rok 2023. Lhůta pro stanovení daně končila dne 31. 12. 2023, tudíž ručitelská výzva i napadené rozhodnutí byly vydány ve lhůtě pro stanovení daně.
19. Žaloba není důvodná ani stran tvrzeného porušení základních zásad daňového řízení, neboť ačkoli žalobce namítá porušení hned několika z nich (zákonnosti, procesní rovnosti, šetření práv, materiální pravdy a volného hodnocení důkazů), nijak nespecifikuje, jakými konkrétními kroky se jejich porušení měl žalovaný dopustit.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

5/2024

20. Soud tak v mezích uplatněných žalobních bodů neshledal žalobu důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil ani žádnou vadu, která by měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

V. Náklady řízení

21. Výrok o nákladech řízení účastníků se opírá o § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšný byl žalovaný, tomu však podle obsahu soudního spisu nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, navíc náhradu žádných nákladů řízení ani nepožadoval. Soud proto rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 25. 7. 2025

David Raus v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.